

18.10.2023

Eduskunta

Ympäristövaliokunta

ASIA: Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2024 ja julkisen talouden suunnitelma vuosille 2024–2027

Svenska lantbruksproducenternas centralförbund (SLC) kiittää lausuntomahdollisuudesta koskien vuoden 2024 talousarviota ja toteaa seuraavaa.

- Valtiontalouden kehysten osalta vuosille 2024–2027 SLC ymmärtää hallituksen esittämiä taloudellisia linjauksia, jossa tasapainotetaan valtion kuluja ja tuloja. Ympäristön toimenpiteitten osalta keskitytään vaikuttavuudeltaan sellaisiin toimenpiteisiin, joilla on vaikuttavuutta ja korostetaan vapaaehtoisuutta ympäristönsuojelussa. Näin luodaan mahdollisuudet, että saavutetaan niitä ympäristöllisiä tavoitteita, johon Suomi on sitoutunut.
- SLC katsoo hyvänä, että valtio jatkaa Helmi- ja METSO-ohjelmia ja näitä myös rahoitetaan. Näiden ohjelmien rahoitus tulee sekä Maa- ja metsätalousministeriön että ympäristöministeriön talousarvion kautta.
- Momentti 35.10.61. Viljelijät ovat hitaasti ottaneet vastaan valtion rahoittamaa kipsilevitystukea. Alkuvaiheen haasteiden jälkeen viljelijät ovat kiinnostuneita tämän kautta vaikuttaa lähialueiden vesistöjen tilaan. Kipsi ei kuitenkaan sovi kaikille lohkoille ja siksi olisi hyvä, että myös rakennekalkki ja kuidut olisivat osaa niitä toimenpiteitä mitä tuetaan. SLC katsoo, että tämä suunnattu vesiensuojeluhanke saisi vielä jatkoa ja rahoitusta. Esitettyssä talousarviossa rahoitus merkittävästi pienenee, vaikka ohjelman on tarkoitus jatkua vuoteen 2025. Kyseisessä momentissa on myös Saaristomeri-ohjelman toimenpiteet. Saaristomeri-ohjelma saa rahoitusta sekä ympäristöministeriö ja maa- ja metsätalousministeriön kautta. Rahoitus kuitenkin laskee merkittävästi verrattuna aikaisempiin vuosiin. Vesisuojelutoimenpiteet vaativat pitkän ajan toimenpiteitä ja silloin rahoitus pitää olla myös pitkäkestoista ja riittävää. Ravinteiden kierrättämisessä on vielä paljon kehitettävää.
- SLC katsoo järkevänä kehityksenä että maa- ja metsätalousministeriö ja ympäristöministeriö laajemmin tekevät yhteistyötä ja että maatalouden ympäristötoimenpiteet laajemmin saavat rahoitusta ympäristöministeriön kautta. Tässä yksi hyvä esimerkki on maatalouden kipsinlevitystuki. Ympäristöministeriön tulisi myös paikata niitä vaikutuksia, jotka kohdistuvat maatalouden ympäristökorvauksen perinnebiotooppien osalta. Tietyt ala perinnebiotoopeissa ei ole nykyisen CAP-suunnitelman mukaan korvauskelpoisia.

- 35.10 Valtio on kannustanut toimialajärjestöjä tekemään tiekarttoja luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi. Maa- ja metsätalouseläältä on kohta valmistumassa kyseinen tiekartta. Tiekarttojen tavoitteiden saavuttamiseksi tarvitaan myös valtion merkittävää rahoitusta. Hallituksen talousarvioesityksessä näille tuleville toimenpiteille ei ole suoraan osoitettu uutta rahoitusta. Sekä maatalous- että ympäristöhallinto on tietoinen maa- ja metsätaloustuottajien tiekartan valmistelusta. Maatalouden ilmastotoimenpiteitten osalta keskiössä on maatalousalan laatima ilmastotiekartta, joka myös tarvitsee huomion ympäristöministeriön ja maatalousministeriön talousarviossa tulevana vuosina.

SVENSKA LANTBRUKSPRODUCENTERNAS CENTRALFÖRBUND SLC R.F.

Jonas Laxåback, toiminnanjohtaja